

A NÖVÉNYVILÁGOT ISMERTETŐ FOGLALKOZÁSOKAT TARTOTT JANI ROZÁLIA, A KÖZÉPKORI VÁR KERTJÉNEK GONDOZÓJA

Mesélő fák a marosvásárhelyi várudvarban

Interaktív, ismeretterjesztő foglalkozásokkal várta az érdeklődőket az év második felében a marosvásárhelyi várudvarba Jani Rozália, a kert gondozója, aki a létesítmény karbantartása és az évszaknak megfelelő díszítés mellett számos érdekes információval tud szolgálni a várkert zöldövezetét illetően.

» OLÁH ESZTER

Noha a legtöbb helyen a decemberi fagyos időjárás beköszöntével a természet téli álmát alussza, hosszú őszt tudhatunk magunk mögött, amikor is lehetőség adódott kirándulni a természetben, megcsodálni a fák és növények tarkaságát. Ebben az időszakban az erdélyi oktatási intézmények és civil szervezetek is számos olyan foglalkozást tartottak, ahol az érdeklődők felfedezheték a természet szépségeit. Az őszi szezonban a marosvásárhelyi várudvar fáit bemutató, játékos ismeretterjesztő foglalkozásokat kezdeményezett Jani Rozália is, a kert gondozója (portrénkon) a fiatal korosztály számára. A szakember szerint akárcsak a termés vagy a kéreg, a levelek kulcsfontosságú szerepet töltenek be a fák felismerésében. A kezdeményezés célja a természet megismerése, valamint a szakember fontosnak tartotta, hogy a résztvevők hasznos, kellemes időt töltsenek a

Interaktív foglalkozások keretében a várudvar növényvilágával ismerkedhettek meg az érdeklődők Marosvásárhelyen

növényzetének kárára. Jani Rozália szerint ahhoz, hogy a helynek megmaradjon a vonzereje, kulcsfontosságú a tisztaság és a rendszeres gondozás. A gyepfelület szépsége mögött a rendszeres vágás és öntözés áll. Mint mondta, a fák esetében fontos, hogy az elszáradt ágakat, illetve a megbetegedett, veszélyt jelentő fákat eltávolítsák, szükség esetén pedig pótolják. A lakosság részéről érkező visszajelzések szintén arra engednek következtetni, hogy a várudvar bioszférája maradéktalanul elnyeri az arra látogatók tetszését. A kert gondozója fontosnak tartja, hogy a változatos növényvilággal a fiatalabb generáció is megismerkedhessen, ezért ismeretterjesztő foglalkozásokat szervezett az érdeklődő fiatalok számára, amely során jobban megismerhették az egyes fákat és azok leveleit.

Az interaktív foglalkozás az óvodás korosztálytól egészen a nagyobb diákokig bárki számára nyitott volt, és helyi, illetve odakiránduló gyerekek számára is elérhetővé tették. „Óvodások és kislukások a fák korát azzal is megállapíthatják, hányan kell összefogják kezeiket, hogy átöleljék az adott fát. Azt is megtudhatják, hogy vannak lombhullató és örökzöld fák. Nagyobb gyerekek a gyógyhatással rendelkező fák terméséről tanulhatnak, megtudhatják például, hogy kirándulás során a kőrísfa ággal körbevett sátor a kígyót távol tartja” – egészítette ki Jani Rozália. A foglalkozás olyan lényeges információkra is felhívja a gyerekek figyelmét, mint a fák levegőtisztításban játszott szerepe, valamint az ipari, az építészeti, és az energiatermelésben történő jelentősége.

A várudvar zöldövezetének gondozójaként Jani Rozália tavasztól ősziig látja el a kertben az ültetést, a gyomlálást, a metszést, a pótlást, bővíti a növényállományt, vagy épp új virágágyásokat tervez. „A kihívást azok a szélsőséges időjárási viszonyok jelentik, mint az elmúlt nyári aszály, a forróság és a különböző növénybetegségek. A kert viszont mindig tartogat meglepetést és örömet egy új hajtás, bimbó vagy virág megjelenésével. A növények meghálálják a rájuk fordított időt, energiát és szeretetet” – vallja a szakember, aki nyug-

díjasként is szívesen látja el a szükséges munkákat, hogy a kert egész évben teljes pompájában várja az odalátogatókat. Mint mondta, a gondozáson kívül a díszítés is fontos tevékenység, amely évszakhoz illő díszítéssel teszi hangulatosabbá és kellemesebbé a környezetet.

Platánlevelű juhar, gömb cseplezmegegy, ecetfa

Területi nagysága ellenére a marosvásárhelyi várkert faállománya igencsak változatos. Az udvarban tizenhét fajtával lehet megismerkedni, amelyek közt kis levelű hárs, platánlevelű juhar, tölgy és vörös tölgy, vérszilva, platán, eperfa, ecetfa, vadgesztenye, kőríslevelű juhar, magas kőrís, közönséges nyír, lucfenyő, májusfa, közép-kínai juhar, gömb cseplezmegegy, oszlopos tuja és ezüst juhar is található. A szakember elmondta, a kis levelű hársból találni a legtöbbet a várudvarban, amely virágzásakor hosszú ideig betölti illatával a levegőt, kellemesebbé téve így a környezetet. Hozzátette, ez a faj hullatja el a legkésőbb aranysárgára színeződött leveleit, amelyek őszi időszakban szintén ékeesebbé teszik az udvart. „A vár és annak környezete a város fontos műemléke, így

a zöldövezet is ennek kell hogy megfeleljen. A hársfák jól illenek a műemlékhez, hiszen egy Erdélyben őshonos fajról van szó, amelyek használatát írásos emlékek is őrzik” – egészítette ki. Érdekességként megemlítette, hogy I. Rákóczi Györgynek olyannyira kedvence volt a kis levelű hárs, hogy még bútorait is abból készítette. A várudvar fáinak megismeréséhez a szakember térképet is készített, amelyen jól követhetően vannak feltüntetve az udvarban található fák és azok levelei, illetve az egyedek életkori sajátossága is meg van jelölve a szemléltetőeszközön.

A fákon kívül bokortermetű növények, lágyszárú és fás szárú évelők, illetve egy kisebb fűszer- és gyógynövénykert is várja a látogatókat. Ez utóbbi növényei magyar, román és latin címkékkal vannak ellátva. A fűszerkert az egykoron létező kolostor közelében található, ezzel is megidézve a kolostorkertek korabeli hangulatát, amelyek elmaradhatatlan tartozéka volt az illatozó növénykert. Jani Rozália a jövőben a fűszer- és gyógynövénykertet bemutató növényismertetőt is tervez, illetve a dísnövények bemutató foglalkozásokat is szeretne szervezni, ahogy az időjárás lehetővé teszi.

Télen az alvó természet nyújt csodálatos látványt a középkori vár kertjében

FORRÁS: FACEBOOK/JANI ROZÁLIA

természetben felfedezve annak csodáit. „A várudvar rendezett, tiszta, biztonságos hely, ahol az ápolt, fűbe lehulló színes falevelek sokasága szép látványt nyújt, ezeket kézbe lehet venni, csokorba lehet kötni. Tapintásuk, színük, formájuk, méretük, ereztük, mind egy-egy jegy, amely magán hordozza a fa jellegzetességét, amelyről lehullott” – mutatott rá Jani Rozália. Véleménye szerint a gyerekekkel mesészerűen lehet ismerteti a levelek fák életében betöltött szerepét: mint mondta, minden levél egy-egy kémiai labor, akár a fák „konyhájaként” is értelmezhető.

Gondozott környezetben ismerkedni a növényvilággal

A marosvásárhelyi várudvar a város egyik ékessége, amelyet valamennyi korosztály szívesen látogat, főként, hogy elérhető távolságra, a városközpont közelében található. A hely számos kulturális és zenei rendezvénynek is rendszeresen otthont ad, amely szerencsére nem válik az udvar